

Muzikale lezing: Johannes vs Matthäus Passion

Foto: Piet Pijnacker

Dirigent Cees Wouters vertelde over de overeenkomsten en verschillen tussen de twee grote passies van Bach: de Johannes- en de Matthäus Passion. Die werden hoorbaar gemaakt door het Kempisch Kamerkoor en pianiste Tannie van Loon op 19 maart in de Breugelse Genovevakerk.

Recensent: Piet Pijnacker

De 27 zangers en zangeressen van het Kempisch Kamerkoor zijn allen heel goede amateurs. Al bij de eerste repetitie van een nieuw werk wordt van hen verwacht dat

ze hun partijen kennen. Zo gaat er weinig repetitietijd zitten in het 'notenwerk'. Tannie zorgt als repetitor voor de afwerking, waarna Cees met het koor vooral aan de interpretatie kan werken.

Latere componisten schreven aanwijzingen voor de wijze van uitvoeren in de partituur, maar Bach deed dat niet. Je moet de achtergronden kennen om te weten hoe Bach het bedoeld heeft. En daar heeft Cees intensief studie van gemaakt.

Bij de koralen gaf Cees soms noot voor noot zijn interpretatie aan. Het koor volgde dat heel accuraat op. Daaraan zie je dat je zowel met een heel goed koor als met een heel goede dirigent te maken hebt. Een koorlid zei het zo: "Voor Cees is een koor als klei, hij boetseert met zijn handen de noten." Dat resulteerde in vloeiende muzikale lijnen. En in de mooie akoestiek van deze kerk klonk het koor zuiver en homogeen.

Het koor zingt op de toonhoogte uit Bach's tijd, een halve toon lager dan tegenwoordig. Vandaar dat Tannie de orkestpartij speelde op een digitale piano, want die kun je lager zetten. Bij de eerste noten, de inleiding van het openingskoor van de Matthäus, met een hoofdrol voor de contrabaspartij, klonk dat nogal dun. Het contrast met de magistrale inzet van het koor was des te groter. En bij de inleiding van het slotkoor van de Johannes bleek dat Tannie ook op een digitaal instrument heel mooi piano kan spelen.

Bach had veel bijbelkennis en de aard van beide evangeliën was bepalend voor zijn composities. Om de passiemuziek verantwoord uit te voeren moet je dus daarvan afweten. Vandaar dat Cees diep inging op de theologische achtergronden. Zo ga je anders luisteren en krijgt de muziek meer diepgang.

Op Goede Vrijdag gaat het Kempisch Kamerkoor de Johannes Passion in zijn geheel uitvoeren in de Eerselse Willibrorduskerk, met solisten en het barokorkest Concerto Barocco. Er waren bij dit 'voorprogramma' niet zo veel bezoekers. Maar de meesten zullen na deze inleiding extra gemotiveerd zijn om ook de komende uitvoering van de Johannes Passion te gaan beluisteren.